

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
GŽ 145/06
24.10.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Sonje Brkić i Slađane Nakić-Momirović, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog Centra za razvoj građanskog društva "BB", čiji je punomoćnik BA, advokat, radi utvrđenja, odlučujući o žalbama tuženog izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu P. broj 124/05 od 27.09.2005. godine i rešenja Okružnog suda u Beogradu pod istim brojem od 25.08.2006. godine, u sednici veća od 24.10.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba tuženog i **POTVRĐUJE** presuda Okružnog suda u Beogradu P. broj 124/05 od 27.09.2005. godine.

ODBIJA SE kao neosnovana žalba tuženog i **POTVRĐUJE** rešenje Okružnog suda u Beogradu P. br. 124/05 od 25.08.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu P. broj 124/05 od 27.09.2005. godine, stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev tužioca i utvrđeno da je tuženi povredio tužiočeva autorska prava, tako što je na plakatima sa tekstom „Srbijo da li pamtiš? Da li vidiš? Da li živiš?“ objavio fotografiju – portret Zorana Đinđića, čiji je autor tužilac, bez navođenja imena autora i bez plaćanja naknade za iskorišćavanje autorskog dela tužioca. Stavom drugim izreke zabranjeno je tuženom dalje povređivanje autorskog prava tužioca bilo kakvim daljim objavljivanjem i korišćenjem ovog autorskog dela pod pretnjom novčane kazne. Stavom trećim izreke tuženi je obavezan da na svom Internet sajtu na glavnoj stranici tokom 30 dana od dana pravnosnažnosti ove presude objavljuje presudu pod pretnjom novčane kazne. Stavom četvrtim izreke tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove spora u iznosu od 5.750,00 dinara.

Protiv navedene presude tuženi je preko punomoćnika blagovremeno izjavio žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 372. ZPP i našao da žalba tuženog nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tač. 1, 2, 5, 7. i 9. ZPP na koju Vrhovni sud, kao drugostepeni, pazi po službenoj dužnosti. Žalbom se neosnovano ističe postojanje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz stava 2. tačka 12. istog člana, budući da je pobijana presuda jasna, nije protivurečna, sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama i nema nedostatka zbog kojih se ne može ispitati.

Prema činjeničnom stanju koji je prvostepeni sud pravilno i u potpunosti utvrdio, tuženi je tokom marta 2005. godine spornu fotografiju sa propratnim tekstom „Srbijo! Da li pamtiš? Da li vidiš? Da li živiš?“ objavio na billboardima širom Srbije i na Internet sajtu tuženog, ne navodeći ime autora fotografije. U knjizi autora Miloša Vasića „Atentat na Zorana“ koja je objavljena 2005. godine, sporna fotografija objavljena je na naslovnoj strani

knjige, a kao autor fotografije naveden je tužilac. Prema dopisu Vlade Republike Srbije od 23.08.2005. godine i izveštaju Vlade Republike Srbije od 15.09.2005. godine, Kancelarija za saradnju sa medijima Vlade Republike Srbije ne raspolaže podacima da li je sporna fotografija data tuženom i po kom osnovu, niti ko je autor sporne fotografije i da li postoji ugovor o prenosu autorskih prava sa autora na Vladu Republike Srbije.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je u pobijanoj presudi primenjeno materijalno pravo kada je utvrđeno da je tuženi objavljivanjem sporne fotografije bez navođenja imena autora i bez plaćanja naknade za iskorišćavanje autorskog dela povredio autorska prava tužioca, pa je tuženom zabranjena dalja povreda prava i naloženo objavljivanje presude o trošku tuženog.

Naime, sporna fotografija predstavlja autorsko delo u smislu člana 2. stav 2. tačka 9. Zakona o autorskim i srodnim pravima „Službeni list SCG“, br. 61/2000). Članom 9. stav 2. istog Zakona predviđeno je da se autorom smatra lice čije su ime, pseudonim ili znak naznačeni na primercima dela, ili navedeni prilikom objavljivanja dela, dok se ne dokaže drugačije. Članovima 14.-18. istog Zakona zaštićena su moralna prava autora, i to pravo paterniteta, pravo na naznačenje imena, pravo objavljivanja, pravo na zaštitu integriteta dela i pravo na suprotstavljanje nedostojnom iskorišćavanju dela. Prema članu 177. stav 1. tač. 1, 2. i 6. istog Zakona, nosilac autorskog prava tužbom može zahtevati utvrđivanje povrede prava, prestanak povrede prava i objavljivanje presude o trošku tuženog.

Tužilac je tokom postupka dokazao da je autor sporne fotografije u smislu člana 9. stav 2. Zakona o autorskim i srodnim pravima, a tuženi nije dokazala suprotno, budući da izveštajima dobijenim od Vlade Republike Srbije nije potvrđena tvrdnja tuženog da je spornu fotografiju dobio iz dokumentacije Vlade Srbije u vreme kada je premijer bio Zoran Živković, te da se radi o javnom dobru koje se može koristiti bez ograničenja. Stoga je pobijanom presudom pravilno usvojen tužbeni zahtev tužioca i utvrđeno da su objavljivanjem sporne fotografije – portreta Zorana Đinđića bez navođenja imena tužioca kao autora povređena moralna prava autora, predviđena u čl. 14.-18. Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Pravilno je primenjen i član 177. stav 1. tač. 1, 2. i 6. istog Zakona kada je tuženom naložen prestanak povrede prava i objavljivanje presude o trošku tuženog na Internet sajtu tuženog na glavnoj stranici tokom 30 dana od dana pravnosnažnosti presude. Imajući u vidu definiciju javnog glasila u smislu člana 11. Zakona o javnom informisanju („Službeni glasnik RS“, br. 43/2003 i 61/2005), ovakva obaveza objavljivanja presude, u elektronskom mediju, u skladu je sa članom 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, budući da je ovakav način mešanja u slobodu medija zakonit i u skladu sa legitimnim ciljem zaštite autorskog prava tužioca, a vreme od 30 dana od objavljivanja na glavnoj stranici Internet sajta tuženog, po oceni Vrhovnog suda, predstavlja podesan način ograničenja slobode medija i meru srazmernu legitimnom cilju kome se teži.

Iz svega navedenog sledi da se žalbom tuženog neosnovano ističe da je u pobijanoj presudi zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja došlo do pogrešne primene materijalnog prava, jer nije pouzdano utvrđeno da li je tužilac autor sporne fotografije.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u stavu prvom izreke, na osnovu člana 375. ZPP.

Protiv rešenja Okružnog suda u Beogradu P. br. 124/05 od 25.08.2006. godine, kojim je ispravljena presuda Okružnog suda u Beogradu pod istim brojem od 27.09.2005. godine, tuženi je preko punomoćnika izjavio žalbu zbog pogrešne primene člana 349. ZPP.

Vrhovni sud je ispitao pobijano rešenje u smislu čl. 385. i 388. ZPP, i našao da žalba nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 1, 2, 5, 7. i 9. ZPP na koju Vrhovni sud kao drugostepeni pazi po službenoj dužnosti.

Žalbom se neosnovano ističe da je u pobijanom rešenju pogrešno primenjen član 349. ZPP. Navedenim članom je u stavu prvom predviđeno da pogreške u imenima i brojevima, kao i druge očigledne pogreške u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesaglasnost prepisa presude sa izvornikom, ispravlja predsednik veća, odnosno

sudija pojedinac u svako doba.

Budući da su pobijanim rešenjem izvršene ispravke prvostepene presude, koje se odnose na očigledne pogreške u pisanju, žalbom tuženog neosnovano se ističe pogrešna primena člana 349. ZPP, i da se rešenjem o ispravci presude menja smisao same izreke i obrazloženja odluke.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u stavu drugom izreke, na osnovu člana 375. ZPP u vezi člana 388. ZPP.

Predsednik veća-sudija

Snežana Andrejević,s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

RR